

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Departamentul interdisciplinar Centrul de Studii Europene
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclu de studii	II-Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept European, extensiunea Bălți

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Uniunea Europeană în sistemul relațiilor internaționale Modul 1: UE ca actor global; Modul 2: Europa lărgită și politica de vecinătate						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf.univ.dr. Teodor-Lucian MOGA						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf.univ.dr. Corneliu VRABIE						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	EVP	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care:	curs	1	seminar/laborator	2
3.2 Total ore din planul de învățământ	36	din care:	curs	12	seminar/laborator	24
3.3 Distribuția fondului de timp						ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele						40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						20
Tutoriat						
Examinări						4
Alte activități.....						
3.4 Total ore studiu individual						89
3.5 Total ore pe semestru						125
3.6 Număr de credite						5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Nu e cazul
4.2 De competențe	Nu e cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	- Acces la sisteme de proiecție, acces la internet, tablă - Activități pe platforma de e-learning
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	- Acces la sisteme de proiecție, acces la internet, tablă - Activități pe platforma de e-learning - Evaluări pe parcurs

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Structurează informația. C2. Analizează legislația C3. Stabilește relații de colaborare C4. Abordează problemele în mod critic.
Competențe transversale	Nu este cazul.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	• Să faciliteze înțelegerea de către studenți a rolul internațional al UE • Să examineze diferitele instrumente prin care UE urmărește realizarea acțiunilor sale externe în sistemul relațiilor internaționale • Să evalueze evoluția politicii externe și a rolului de securitate al UE la nivel internațional • Să familiarizeze studenții cu multitudinea de actori și procese decizionale care justifică prezența internațională a UE • Să analizeze evoluția relațiilor externe dintre UE și restul lumii.
7.2. Obiectivele specifice	Cursul își propune să ofere informații și să faciliteze înțelegerea rolului contemporan al UE ca actor internațional la nivelul politicii mondiale, să realizeze o evaluare critică a instituțiilor, acțiunilor și politicilor UE în privința relațiilor externe și să examineze dezbaterile actuale legate de impactul UE la nivel internațional. Cursul se concentrează, în primă fază, atât pe cadrul teoretic de desfășurare al acțiunilor externe ale UE, cât și pe cel instituțional (acorduri internaționale, Tratatul de la Lisabona 2009 și Serviciul European de Acțiune Externă a UE, Politica Externă și de Securitate Comună, Politica de Securitate și de Apărare Comună), ca, în a doua fază, să analizeze preponderent relațiile UE cu SUA/NATO, Rusia, BRICs, cu țările incluse în Politica Europeană de Vecinătate (PEV) și de extindere a UE, cu cele din ASEAN, MERCOSUR, Africa, Caraibe și Pacific (ACP) ca, în ultimă fază, să se axeze pe analiza provocărilor actuale, precum implicațiile războiului dintre Ucraina și Rusia asupra capacității de actor extern a UE, problema schimbărilor climatice, provocările inteligenței artificiale asupra procesului de elaborare a politicilor UE. Până la sfârșitul cursului, studenții ar trebui să aibă o înțelegere a evoluției rolului UE în afacerile mondiale, să demonstreze o capacitate de a explica și de a evalua politică externă contemporană a UE, și o mai mare capacitate de a analiza critic acțiunile sale externe. Să dezvolte, totodată, abilități de scriere a eseurilor.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
------------	-------------	--------------------------	---

1.	Conceptul de „actor” internațional (actorness) UE în sistemul RI (perspectivă teoretică I): Realism vs. Liberalism II): Teorii alternative – Constructivism și Neo-marxism	Prelegere interactivă, conversație euristică, dezbateri	2 ore (referințe 1, 2, 3, 4)
2.	Puterea economică și diplomația comercială a UE la nivel mondial UE ca actor securitar internațional: Tratat, instituții, politici Relația UE-SUA/NATO	Prelegere interactivă, conversație euristică, dezbateri	2 ore (referințe 2, 3, 4)
3.	Relația UE-Rusia, conflictele înghețate, războiul din Ucraina	Prelegere interactivă, conversație euristică, dezbateri	2 ore (referințe 1, 2, 6)
4.	Uniunea pentru Mediterană, Primăvara Arabă, Nordul Africii și Orientul Mijlociu Fenomenul terorismului, traficul de arme & droguri, extremismul, securitatea cibernetică, securitatea energetică	Prelegere interactivă, conversație euristică, dezbateri	2 ore (referințe 1, 2, 5)
5.	Extinderea UE și implicațiile politice, economice și securitare	Prelegere interactivă, conversație euristică, dezbateri	1 oră (referințe 1, 2)
6.	Relația cu China, ASEAN, MERCOSUR, ACP	Prelegere interactivă, conversație euristică, dezbateri	2 ore (referințe 1, 2)
Bibliografie Obligatorie: 1. Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, Elaborarea politicilor în Uniunea Europeană, ed.a VI-a (disponibilă în biblioteca CSE atât în engleză, cât și în română; cap. 15, 16, 17, 18, dar și scanat). 2. Hill, Smith, Vanhoonacker, 2017, International Relations and the EU, Oxford University Press. (disponibilă în biblioteca CSE) Facultativă: 3. Miroiu, Ungureanu (coord.), 2006, Manual de relații internaționale, Polirom, Iași, capitolele Teoriile marxiste și Constructivism. 4. Burchill et al, 2008, Teorii ale relațiilor internaționale, Editura Institutul European, Iași, cap. 5 și 8. 5. Ginsberg Roy H., The European Union in Global Security: The Politics of Impact (Palgrave Studies in European Union Politics) (disponibilă în biblioteca CSE). 6. Woolcock Stephen, European Union Economic Diplomacy (Global Finance) (disponibilă în biblioteca CSE). 7. Smith Karen E., European Union Foreign Policy in a Changing World (Second Edition) (disponibilă în biblioteca CSE).			
8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații

			(ore și referințe bibliografice)
1.	O introducere în studierea UE în contextual relațiilor internaționale	Prezentarea obiectivelor modulului și organizarea seminariilor. Fixarea echipelor pentru prezentări, alegerea temelor de echipa și a celor individuale.	2 ore (referințe 1, 2)
2.	UE în sistemul RI (perspectivă teoretică I): Realism vs. Liberalism	Problematizare, dezbateri, demonstrație, prezentări individuale și de către echipe de studenți și analiza unor studii de caz.	2 ore (referințe 3, 4, 5)
3.	UE în sistemul RI (perspectivă teoretică II): Teorii alternative – Constructivism și Neo-marxism UE în sistemul RI (perspectivă teoretică III) Alte abordări: comunitatea de securitate, Școala de la Copenhaga, procesul de Europeanizare, soft power & normative power etc.	Problematizare, dezbateri, demonstrație, prezentări individuale și de către echipe de studenți și analiza unor studii de caz.	2 ore (referințe 6, 7, 8, 9, 10, 11)
4.	Politica economică și diplomația comercială UE la nivel mondial UE și relația economică cu alți actori globali: ONU, OMC, FMI, BM, OSCE, BRICS	Problematizare, dezbateri, demonstrație, prezentări individuale și de către echipe de studenți și analiza unor studii de caz.	2 ore (referințe 12, 13)
5.	UE ca actor securitar internațional: Tratat, instituții, politici (I)	Problematizare, dezbateri, demonstrație, prezentări individuale și de către echipe de studenți și analiza unor studii de caz.	2 ore (referințe 14, 15, 16)
6.	UE ca actor securitar internațional: Tratat, instituții, politici (II)	Problematizare, dezbateri, demonstrație, prezentări individuale și de către echipe de studenți și analiza unor studii de caz.	2 ore (referințe 14, 15, 16)
7.	Relația UE-SUA/NATO	Problematizare, dezbateri, demonstrație, prezentări individuale și de către echipe de studenți și analiza unor studii de caz.	2 ore (referințe 17, 18)
8.	Politica Europeană de Vecinătate (dimensiunea estică): Parteneriatul Estic, Relația UE-Rusia, conflicte înghețate, conflictul din Ucraina	Problematizare, dezbateri, demonstrație, prezentări individuale și de către echipe de studenți și analiza unor studii de caz.	2 ore (referințe 19, 20)
9.	Politica Europeană de Vecinătate (dimensiunea mediteraneană): Uniunea pentru Mediterană, Primăvara Arabă, criza siriană	Problematizare, dezbateri, demonstrație, prezentări individuale și de către echipe de studenți și analiza unor studii de caz.	2 ore (referințe 19, 20)

10.	Fenomenul terorismului, traficul de arme & droguri, extremismul, securitatea cibernetică, securitatea energetică	Problematicizare, dezbateri, demonstrație, prezentări individuale și de către echipe de studenți și analiza unor studii de caz.	2 ore (referințe 19, 20)
11.	Extinderea UE	Problematicizare, dezbateri, demonstrație, prezentări individuale și de către echipe de studenți și analiza unor studii de caz.	2 ore (referințe 19, 20)
12.	Mediu, schimbări climatice, alte teme non-securitare. Instrumentele de ajutor extern ale UE. Implicarea UE în Africa, MERCOSUR, ASEAN	Problematicizare, dezbateri, demonstrație, prezentări individuale și de către echipe de studenți și analiza unor studii de caz.	2 ore (referințe 19, 20, 21, 22, 23, 24)

Bibliografie:**Seminar nr. 1****Obligatorie:**

1. Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, 2015, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a.

Facultativă:

2. Katerina Cmakalová and Jan Martin Rolenc, 2012, Actorness and legitimacy of the European Union, Cooperation and Conflict 47(2), 260–270 (în folderul săpt.).

Seminar nr. 2**Obligatorie:**

3. Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, 2015, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a.

Facultativă:

4. Miroiu, Ungureanu (coord.), 2006, Manual de relatii internationale, Polirom, Iasi, capitolele Realismul, Neorealismul, Neoliberalismul.

5. Burchill et al, 2008, Teorii ale relatiilor internationale, Editura Institutul European, Iasi, cap. 2 si 3.

Seminar nr. 3**Obligatorie:**

6. Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, 2015, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a.

Facultativă:

7. Kratochvil Petr, Constructivism and Rationalism in EU External Relations: The Case of the European Neighbourhood Policy (disponibilă în biblioteca CSE).

8. Miroiu, Ungureanu (coord.), 2006, Manual de relatii internationale, Polirom, Iasi, capitolele Teoriile marxiste și Constructivism.

9. Burchill et al, 2008, Teorii ale relatiilor internationale, Editura Institutul European, Iasi, cap. 5 și 8.

10. Joseph Nye, Soft Power: The Means to Success in World Politics (în română Puterea blândă, Editura Institutul European, Iași, 2009) – biblioteca CSE.

11. Stephen Woolcock, 2013, European Union Economic Diplomacy (Cap. 1; biblioteca CSE).

Seminar nr. 4**Obligatorie:**

12. Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, 2015, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a.

Facultativă:

13. European Commission, 2013, How the EU works with the WTO (disponibil pe internet).

Seminar nr. 5**Obligatorie:**

14. Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, 2015, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a.

Facultativă:

15. Handbook on the Common Security and Defence Policy of EU, 2010 (disponibil pe internet).
16. Wolfgang Wessels and Franziska Bopp, 2008, The Institutional Architecture of CFSP after the Lisbon Treaty Constitutional breakthrough or challenges ahead?, Centre for European Public Policy (disponibil pe internet).

Seminar nr. 6:**Obligatorie:**

14. Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, 2015, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a.

Facultativă:

15. Handbook on the Common Security and Defence Policy of EU, 2010 (disponibil pe internet).
16. Wolfgang Wessels and Franziska Bopp, 2008, The Institutional Architecture of CFSP after the Lisbon Treaty Constitutional breakthrough or challenges ahead?, Centre for European Public Policy (disponibil pe internet).

Seminar nr. 7:**Obligatorie:**

17. Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, 2015, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a.

Facultativă:

18. Relațiile UE-SUA, <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/174/relatiile-transatlantice-sua-si-canada>

Seminar nr. 8:**Obligatorie:**

19. Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, 2015, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a.

Facultativă:

20. Hill, Smith, Vanhoonacker, 2017, International Relations and the EU, Oxford University Press.

Seminar nr. 9:**Obligatorie:**

19. Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, 2015, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a.

Facultativă:

20. Hill, Smith, Vanhoonacker, 2017, International Relations and the EU, Oxford University Press.

Seminar nr. 10:**Obligatorie:**

19. Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, 2015, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a.

Facultativă:

20. Hill, Smith, Vanhoonacker, 2017, International Relations and the EU, Oxford University Press.

Seminar nr. 11:**Obligatorie:**

19. Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, 2015, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a.

Facultativă:

20. Hill, Smith, Vanhoonacker, 2017, International Relations and the EU, Oxford University Press.

Seminar nr. 12:**Obligatorie:**

19. Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, 2015, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a.

Facultativă:

20. Hill, Smith, Vanhoonacker, 2017, International Relations and the EU, Oxford University Press.

21. UE-Mercosur, <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/regions/mercosur/>

22. UE-Africa, <http://www.eeas.europa.eu/africa/>

23. UE-Asean, <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/regions/asean/>

24. Europe Aid: http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

La finalul cursului, studenții vor dobândi noțiuni pentru înțelegerea politicii externe a UE, a rolului pe care UE îl deține la nivel internațional și capacitatea de a evalua impactul dimensiunii externe a UE. Toate acestea sunt necesare specialiștilor care activează în domeniul studiilor europene atât în mediul public național, cât și internațional, guvernamental sau neguvernamental. Disciplina dezvoltă competențe de acțiune în mediul economic, social, politic european, conținutul disciplinei fiind alcătuit prin raportare la curricula unor universități occidentale de prestigiu, dar și prin raportare la cerințele mediului diplomatic, administrativ și politic la nivel național și european.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	- nivelul de cunoștințe; - calitatea documentării; - evaluarea critică; - capacitatea de a asocia interpretările și analizele cu procesul de integrare în ansamblul său -capacitate de redactare eseu științific conform structurii recomandate	Redactare eseu.	60%
10.5 Seminar/ Laborator	- nivelul de cunoștințe; - calitatea documentării; - evaluarea critică; - capacitatea de a asocia interpretările și analizele cu procesul de integrare în ansamblul său -capacitatea de a lucra în echipă - capacitatea de conduce prezentări	Prezentări pe tema de cercetare aleasă (40%), Evaluare pe parcurs desfășurată în sistem clasic pe baza activității la seminar.	40%

10.6 Standard minim de performanță

nota 5: Redactarea eseului conform cerințelor și prezentările pe teme de la seminar obligatorii pentru promovare. În lipsa prezentării de la seminar, reevaluarea din restanță va fi compensată prin redactarea unui al doilea eseu ce va trata o altă temă de afaceri externe abordată la curs. Cei care au prezentarea și activitatea de seminar bifate vor scrie sau rescrie (în cazul de plagiat) în restanță eseul.

Data completării
25.09.2024

Titular de curs
Conf.univ.dr. Teodor-Lucian MOGA

Titular de seminar
Conf.univ.dr. Corneliu Vrabie

Data avizării
29.09.2024

Director de departament
Prof.univ.dr. Gabriela-Carmen Pascariu

